

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0215U001391

Державний реєстраційний номер: 0112U000826

Відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2015

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Пошук маркерів для удосконалення стандартизації лікарської рослинної сировини родин Compositae та Lamiaceae в рослинних сумішах

Початок етапу: 01-2012

Закінчення етапу: 12-2014

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: ДУ "Інститут фармакології та токсикології НАМН України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02011901

Підпорядкованість: Національна академія медичних наук України

Адреса: 03680, м. Київ, вул. Е.Потьє, 14

Телефон: 456-42-56

E-mail: onmi@i.ua

WWW: www.pharm-tox.org.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія медичних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00061125

Адреса: вул. Герцена, 12, м. Київ, Київська обл., 04050, Україна

Підпорядкованість: Кабінет міністрів

Телефон: 380444893981

E-mail: amn1@ukr.net

WWW: http://www.amnu.gov.ua

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6561040

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 3356.1 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Пошук маркерів для удосконалення стандартизації лікарської рослинної сировини родин Compositae та Lamiaceae в рослинних сумішах

Назва роботи (англ)

Search markers to improve standardization of of medicinal plants families Compositae and Lamiaceae in plant mixtures

Реферат (укр)

Мета дослідження: Пошук серед біологічно активних речовин рослин родин Compositae та Lamiaceae маркерів для ідентифікації та кількісного визначення компонентів лікарських рослинних сумішей та фітопрепаратів. Розробка перспективних БЛЗРП. Об'єкти дослідження - лікарська рослинна сировина - квітки нагідок лікарських, трава деревію звичайного, трава розмарину звичайного, листя м'яти перцевої, квітки ромашки лікарської, листя, стебла та корені суховершків звичайних, корені та трава цикорію дикого, трава кропиви собачої, суміші на основі вказаних рослин, багатокомпонентні лікарські засоби рослинного походження. Методи дослідження: хроматографічні (ТШХ, ВЕРХ, ГРХ), УФ-спектрофотометрія, хімічні. Для вирішення однієї з найбільш актуальних проблем сучасної фармації – стандартизації багатокомпонентних фітопрепаратів представлена нова методологія аналізу рослинних сумішей, що базується на використанні маркерних сполук. З застосуванням даної методології вперше розроблено комплекс аналітичних методик для якісної та кількісної стандартизації в потенційних та існуючих багатокомпонентних фітопрепаратах наступних рослинних компонентів: м'яти перцевої, ромашки аптечної, нагідок лікарських, деревію звичайного, розмарину лікарського, кропиви собачої, цикорію дикого, суховершок звичайних тощо. Розроблені методики апробовані на зареєстрованих на фармацевтичному ринку України багатокомпонентних фітопрепаратах.

Реферат (англ)

Aim: Search among biologically active substances of plant families Compositae and Lamiaceae markers for identification and quantification of components of medicinal plant mixtures and herbal remedies. Development of advanced multicomponent herbal remedies. The objects of research - medicinal herbs: Mentha piperita L., Chamomilla recutita L., Calendula officinalis L., Achillea millefolium L., Rosmarinus officinalis L., Leonurus cardiac L., Cichorium intybus L., Prunella vulgaris L. Methods: chromatographic (TLC, HPLC, HRH), UV spectrophotometry, chemical. To address one of the topical problems of modern pharmacy - standardization of multicomponent herbal remedies presents a new methodology for the analysis of plant mixtures based on use marker compounds. With the application of this methodology for the first time a set of analytical methods for qualitative and quantitative standards to potential and existing multi-herbal remedies these herbal components: Mentha piperita L., Chamomilla recutita L., Calendula officinalis L., Achillea millefolium L., Rosmarinus officinalis L., Leonurus cardiac L., Cichorium intybus L., Prunella vulgaris L., etc. The developed method tested on registered pharmaceutical market of Ukraine multicomponent herbal remedies.

Індекс УДК: 615.015, 615.015.4.076; 615.04; 615.451.16: 547.814.5.07

Коди тематичних рубрик НТІ: 76.31.29.07

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Комплекс методик якісної та кількісної стандартизації рослинних компонентів багатокомпонентних лікарських засобів рослинного походження, що відповідають сучасним фармакопейним вимогам.

Назва продукції (англ): Complex methods of qualitative and quantitative standardization of plant components of

multicomponent herbal medicines that meet current pharmacopoeial requirements.

Очікувані результати: удосконалення методик стандартизації рослинних сумішей

Галузь застосування:

Опис продукції (укр): З використанням сучасних високоселективних методів аналізу розроблено комплекс методик якісної та кількісної стандартизації рослинних компонентів багатокомпонентних лікарських засобів рослинного походження, що відповідають сучасним фармакопейним вимогам. Визначені маркери для стандартизації в рослинних сумішах наступної сировини: м'яти перцевої, ромашки аптечної, нагідок лікарських, деревію звичайного, кропиви собачої, розмарину лікарського, суховершок звичайних, цикорію дикого тощо.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: не визначені

Виробник продукції: фармацевтичні підприємства

Споживачі продукції: лабораторії з контролю якості лікарських засобів

Перспективні ринки: фармацевтичний ринкок України

Права інтелектуальної власності: Отримано патент

Форми та умови передачі продукції: Продаж патента

7. Бібліографічний опис

Гудзенко А. В. Пошук речовин-маркерів серед летких сполук *Calendula officinalis* L., *Urtica dioica* L., *Sambucus nigra* L., *Achillea millefolium* L. та *Glycyrrhiza glabra* L. // Фармакологія та лікарська токсикологія. - 2012. - № 2 (27). - С. 19-25.

Гудзенко А. В., Ковальчук Т. В. Пошук маркерів для стандартизації полікомпонентних фітозасобів з тонізуючою активністю // Фармакологія та лікарська токсикологія. - 2012. - № 3 (28). - С. 66-74.

Гудзенко А. В. Розробка підходів до стандартизації м'яти перцевої (*Mentha piperita* L.) в рослинних сумішах // Український медичний альманах. - 2012. - Т. 15, № 5. - С. 90-92.

Гудзенко А.В., Цуркан О.О., Ковальчук Т.В. Пошук можливих речовин-маркерів серед летких сполук листя розмарину лікарського (*Rosmarinus officinalis* L.) з використанням методу газової хроматографії з мас-детекцією // Фармацевтичний журнал. - 2012. - № 4. - С. 96-100.

Гудзенко А.В., Цуркан О.О., Ковальчук Т.В. Реалізація сучасних підходів до стандартизації полікомпонентних фітопрепаратів // Фармакологія та лікарська токсикологія. - 2012. - № 5 (30). - С. 99-106.

Гудзенко А.В., Цуркан О.О., Ковальчук Т.В., Колядич О.П. Визначення оптимальних параметрів виготовлення складної настойки "Ангутак" // Фармацевтичний журнал. - 2013. - № 2. - С. 71-75.

Gudzenko A. Development and validation of A RP-HPLC method for the simultaneous determination of luteolin and apigenin in herb of *Achillea millefolium* L. // The Pharma Innovation Journal. - 2013. - Vol. 2, N. 7. - P. 7-14.

Gudzenko A. Development and validation of a method for the determination of rosmarinic acid in *Mentha piperita* L. using solid-phase extraction and RP-HPLC with photodiode array detection // Journal of chemical and pharmaceutical research. - 2013. - Vol. 5, N. 9. - P. 40-45.

Golembiovskaya O.I. Simultaneous determination of flavonoids and phenolic acids in different parts of *Prunella vulgaris* L. by high-performance liquid chromatography with photodiode array detection // Int. J. Pharmacog. Phytochem. - 2014. - Vol. 29. - P. 1248-1255.

Golembiovskaya O., Tsurkan A., Vynogradov B. GC-MS determination of volatile components of *Prunella vulgaris* L. grown in Ukraine // Pharmacog. Phytochem. - 2014. - Vol. 2. - P. 140-146.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 213

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Голембіовська Олена Ігорівна

Гудзенко Андрій Вікторович

Делян Євген Петрович

Джан Тетяна Віталіївна

Зоценко Людмила Олексіївна

Ковальчук Тетяна Василівна

Колядич Олена Павлівна

Семенченко Ольга Михайлівна

Ющишина Ольга Володимирівна

Керівник організації:

Бухтіарова Тетяна Анатоліївна (д. мед. н., член-кор.)

Керівники роботи:

Цуркан Олександр Олександрович

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.